

РЕШЕНИЕ

№ 17042

гр. София, 04.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 19.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **9090** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Р. А. А., гражданка на С., [дата на раждане], чрез адв. Г. Я. от АК - С., срещу Отказ за виза, издаден от А. З. - Консулско длъжностно лице в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, издаден на дата 08.08.2025г. и по заявление № IST25013833V, подадено на 16.05.2025г. за национална виза тип "Д".

В жалбата са изтъкнати основания за материална незаконосъобразност на отказа като необоснован, немотивиран, недоказан и постановен в явно нарушение на материално-правни разпоредби. На първо място се претендира допуснатото нарушение на чл.8, ал.1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, чрез нарушаване на правото на личен и семеен живот, гарантирано от Конвенцията и следвало да се съблюдава в рамките на производството по издаване на виза Признава, че може да бъде предмет на ограничения, като цитира основанията по чл.8, ал.2 от ЕКПЧ, а в случая издателят на отказа е действал съвсем бланкетно, като основание е посочил, че лицето ще използва България като транзитен пункт за миграция. Претендира се, че основанията за отказа не отговаряло на действителността, позовава се на получен хуманитарен статут от съпруга на оспорващата, съпругът бил в България по време на производството, подал и молба за събиране на семейството – съпругата и децата му, лично получил решението, с което е разрешено събирането на семейството му. Не било известно как органът установил, че лицето ще използва страната за пункт за транзитно преминаване, същият

имал наето жилище и създадени условия за живот, тъй като очаквал семейството си, той работел в България за да осигури семейството си, той и оспорващата желаели да живеят в Република България и децата им да учат и да се реализират в български училища.

В писмена защита от адвокатата се претендира основателност на жалбата.

Ответникът - консул А. З. при Генералното консулство на Република България в И., чрез упълномощен юрк. А. изрази становище само по проведената съгласувателна процедура и тежестта на доказване. В писмото, с което се изпраща административната преписка иска от съда да вземе предвид, че в производството по разглеждането на заявлението за виза не се създава типичната административна преписка на хартиен носител, подаденото заявление се намира извън територията на Република България, самото разглеждане се извършва по електронен път в Националната визова информационна система, процедурата е съгласувателна.

По делото са приети доказателствата по административната преписка и допълнително представени от страна на оспорващата – за трудова заетост на съпруга ѝ.

Административен съд София-град, Първо отделение 120-ти състав, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт, от фактическа и правна страна приема за установено следното:

По допустимостта на жалбата:

Отказът е връчен на дата 08.08.2025г., а жалбата до съда е подадена на дата 15.08.2025г., с което е спазен срокът за обжалване по искането за отмяна. Жалбата е и допустима и по смисъла на чл.8, ал.4 ЗЧРБ, тъй като се претендира нарушение на чл.8 ЕКПЧ, което се основава и на доказани факти за семеен живот, предвид издаденото решение на председателя на ДАБ за събиране на семейството.

По фактите съдът приема следното:

Р. А. А., гражданка на С., [дата на раждане] , в лично качество оспорва Отказ за виза от 08.08.2025г., издаден от А. З. – консул при Генералното консулство на Република България в И., Република Турция, постановен по заявление от 16.05.2025г., подадено пред същото посолство, за издаване на виза тип "D" с цел събиране на семейството - Решение № 1244/03.02.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, като отказът за виза е постановен на основание чл. 10, ал.1 т.22 от Закона за чужденците в Република България, а в допълнителни забележки е посочено следното: "В рамките на проведената съгласувателна процедура е налице информация, въз основа на която може да се направи обоснован извод, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава".

В заявлението за виза, представено по преписката, като местожителство в графа 10 е посочен адрес в България [населено място], [улица], в графа 11 – вид документ за пътуване е посочен

„обикновен паспорт“ с номер на документа за задгранично пътуване - № 1643471 и дата на издаване 25.07.2024г., по т. 17 е посочено семейно положение – женен, в графа 18 няма данни за съпруга, в графа 19 няма данни децата, в графа 21 – Цел на пътуването, няма отбелязване, в графа 22 – планирано пристигане в Република България – също няма данни, в графа 23 по въпроса пребивавали ли сте в Република България – също няма данни, в графи 24-31 също няма данни, в това число планирана продължителност на пребиваването, предвидено място за пребиваване на територията на Република България, по въпроса дали възнамерява да живее извън територията на Република България, за настояща професия, за работодател и друга информация за целта на пребиваване. По т. 32-34 са отбелязани отрицателните отговори – няма отхвърлена молба за разрешение за пребиваване, сирийската гражданка не е осъждана и не е експулсирана. Няма отговор на въпроса дали страда от посочени заболявания. В графа 36 – за разходите за пътуване и издръжка по време на пребиваването се покриват от средства в брой, но не е отбелязано, дали се касае за собствени средства или друг източник, в частта за средства за издръжка е посочено – средства в брой.

Отбелязаното в заявлението, че ще пътува с обикновен паспорт, не съответства на доказателствата към заявлението – не е представен паспорт, издаден от Сирийската арабска република, представен е документ със снимка на жена и озаглавен „Geçici K. Kimlik B.“, който не съвпада с нито един от видовете документи, издавани от Сирийската арабска република, представени на сайта Р. - Публичен регистър на автентичните документи за пътуване и самоличност онлайн, достъпен на електронен адрес <https://www.consilium.europa.eu/prado/bg/> С. of the E. U. – Р.. Следователно, представеният към заявлението документ за оспорващата, не представлява официален документ за самоличност, издаван от турските власти и документ за пътуване до българската държава. Освен това, на съда е известно, че „Geçici K. Kimlik B.“ е официален документ, издаван от Турция на бежанци, но не представлява документ за самоличност, издаван от турските власти, по справка същия публичен регистър. В мотивите на Решение № 1244/03.02.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е разрешил събиране на семейството е посочено, че оспорващата Рагда А. А. притежава национален паспорт, но без други данни за паспорта, предвид на което буди съмнение не представянето ум към заявлението за виза.

Следователно, към заявлението за виза не е представено копие на документ за самоличност на оспорващата, издаден от държавата ѝ по произход или от друга държава, с която има връзка и с право легално да пътува и да влезе на територията на българската държава

Българският адрес, посочен в заявлението за виза, съвпада с адрес по удостоверение за настоящ адрес, издадено на дата 07.05.2025г., издадено от [община], издаден на съпруга на оспорващата, но видно от личната карта на Д. А. У. л. 18 от делото, е посочен адрес в [населено място], [улица], ет.1. Няма данни за промяна на адреса по личната му карта.

В хода на съгласувателната процедура по заявлението от страна на Държавна агенция за национална сигурност, въз основа на проверки на адреса по заявлението, е изразено отрицателно становище – писмо – л. 61 от делото. Видно от писмо на Териториална дирекция „Национална сигурност“ Х., във връзка с подаденото заявление за виза на основание събиране на семейството, е извършена проверка на заявения адрес от сирийския гражданин А. У. Д. в [населено място] [улица], посочен като място на пребиваване на Р. А., като било установено, че на адреса никога не

са живели чужденци. Изразено е отрицателно становище, тъй като можело да се предполага, че поканата за събиране на семейството на територията на страната чрез възможностите на визовата политика е опит за достигане на страните от 3. Европа, използвайки страната като транзитен пункт. Становището е отрицателно и на две основание – по чл. 10, ал.1, т.17 и т.22 ЗЧРБ, във връзка с чл.4, ал.1, т.14 ЗДАНС.

В хода на съдебното производство от страна на оспорващата е представен договор за наем от дата 04.07.2025г., т.е. след подаване на заявлението за виза и за съвсем различен адрес – [населено място], ул. Д. Н.“ № 14, и за периода от м. юли 2025г. до м. юли 2026г. срещу 20 лв. месечен наем. В договора за наем не е описан имота, а само неговия административен адрес, в т. 4 се съдържа посочвана не „жилище“, а в т. 9 – наемателят се задължава да върне „помещението“, предвид на което е неясно дали съставлява апартамент, къща, парцел, площ. Освен неотнормирани по време като сключен след подаването на заявлението за виза, този договор за наем, наред с другите данни сочи на извод за фиктивен адрес, посочен в заявлението за виза.

Следователно, не се доказва, че в заявлението за виза е посочен адрес, на който оспорващата ще има възможност да пребивава заедно с нейния съпруг и децата им.

Към заявлението за виза е представена застрахователна полица от българска застрахователна компания, но същата е за период на застраховка от 16.05.2025г. до 15.11.2025г., т.е. за период, който не съвпада с продължителността, за която се издава по принцип виза тип Д, при тези обстоятелства, недоказано е и изискването за представяне на застраховка за срока на визата.

По твърдението за трудова ангажираност на съпруга на оспорващата, в хода на съдебното производство са представени –трудова договор от дата 15.01.2025г., сключен в [населено място], между „Амеле строй“ ЕООД с адрес на управление в А. и Д. У. А., с адрес в [населено място], [улица], ет. 1, с предмет изпълняване на длъжността „общ работник строителство на сгради“, а основното месечно възнаграждение е в размер на 1077 лв., работникът се задължавал да постъпи на работа на 16.01.2025г. Представен е и втори трудов договор от 10.07.2025г., сключен между същите страни – „АМЕЛЕ СТРОЙ“ ЕООД като работодател и Д. У. А. като работник, за длъжността – „общ работник строителство на сгради“ и с място на работа [населено място] и за сумата от 1-077лв. ,работникът се задължавал да постъпи на работа на 11.07.2025г., посочено е, че екземпляр от трудовия договор, копие от удостоверението по чл.62, ал.5 КТ, заверено от ТД на НАП и длъжностна характеристика, са връчени на работника на датата на договор. Само за договора от 11.07.2025г. е представен протокол за вписването му в НАП по чл.62, ал.5 КТ, без други данни, касаещи действителното изпълнение на функциите на длъжността „общ работник“ и с място на работа А., за действително получаване трудово възнаграждение. Също съмнението произтича и от уговореното място на работа – в А., и адресът, на който Д. А. У. пребивава и представя пред българските власти като свой настоящ адрес – в [населено място].

Предвид изложеното, остана недоказано, че съпругът на оспорващата действително да получава възнаграждение в посочения размер – 1077,00лв., а дори и действително да получава тази сума, тя е недостатъчна за издръжката на четиричленно семейство, на които съгласно Решение № 1244/03.02.2025г. председателят на Държавната агенция за бежанците.

Оспорващата не е посочила източниците си на средства и то в брой. При тези обстоятелства,

съдът формира извод за недоказани средства за издръжка по заявлението за виза.

Следователно, при изложеното до тук, заявлението за виза е непълно, дори не са посочени цел на пребиваване и период, не се доказва адрес на пребиваване и източници на средства, професия и доходи.

От фактическа страна се касае за заявление за виза с цел събиране на семейството на гражданин на С. с предоставен хуманитарен статут и на територията на Република България, предвид предоставеното разрешение по решението на председателя на Държавната агенция за бежанците на семейството на лице, което не е признато за бежанец. В заявлението за виза не е посочен срок на визата, но е попълнен формуляр за виза тип Д – национална виза, със срок 1 година.

В процедурата по съгласуване не участва със становище Дирекция Миграция – МВР – изричен отговор по делото, предвид, че се касае за виза тип Д.

Допълнително по делото е писмено доказателство писмо с рег. № 9109 на Държавна агенция "Национална сигурност" до директора на Дирекция "К. отношения" при МВнР, с данни за резултати от извършени проверки и установени злоупотреби от страна на сирийски граждани, кандидатстващи за издаване на визи на основание събиране на семейството, представено е становище за основанията, въз основа на които да бъде постановен отказ. Изложено е и становище, че апликантите не представяли изискващото се свидетелство за съдимост - задължително при кандидатстване за виза. Посочено е също, че събиращите се сирийски граждани със семейства си реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължителни здравни застраховки и осигуряване, съответно достатъчно средства за издръжка. Също е посочено, че задължително условие при подаване на заявление за първоначално пребиваване е представянето на документи за съдимост и за криминална регистрация, издадени съгласно законодателството на държавата на гражданството, на държавата на произход или на обичайно пребиваване, което не фигурира в депозираните в КС документи..

За компетентността на консул З. да издава отказ за визи са представени: Заповед № 95-00-26/16.01.2025г. на министъра на външните работи, с която по т. 4 възлага на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица, които да издават отказ за визи. Представена е и Заповед № 6/13.02.2025г. на генералния консул при Генералното консулство на Република България в И., с която определя за завеждащ консулската служба издателят на оспорения отказ и с правомощия да издава и да връчва отказ по заявления за визи – т. 13 от заповедта.

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България

е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР).

Оспорените отказ за издаване на виза са издадени от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от А. З. – консул и завеждащ Консулска служба при Генералното консулство на Република България в И., който съгласно представените заповеди на министъра и на генералния консул, е оправомощен от посланика да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР.

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, а компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1 от ЗЧРБ и чл.34 от НУРИВОВР, като съгласно последната норма не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл.10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него лице, а в случай на издаване на виза на границата – от ръководителя на органа по чл.10, ал.2 или от упълномощено от него длъжностно лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В съответствие с посочената правна уредба, то е спазено изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип „D“ е обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.). Доводите в жалбата, че решението не е правно и фактически мотивирано и само на това основание жалбата следва да бъде уважена,

са неоснователни изцяло. Касае се за издаването на отказ за виза върху стандартен формуляр - бланка, който отказ е издава като са отбелязани основанията в него, указано е правото на обжалване пред настоящия съд. Мотивите на стандартния формуляр са предварително определени, и органите са длъжни да използват този стандартен формуляр за да мотивират своите решения за отказ да издадат виза на различните основания, предвидени в чл.10 ЗЧРБ.

Що се касае до обхвата на съдебния контрол, в контекста на обжалването пред съда, то съгласно чл. 168 АПК този контрол предвид препращането по чл.146 АПК, се отнася както до спазването на формалните основания, така и до материалната законосъобразност на отказа, като се вземат предвид всички обстоятелства по административната преписка, както фактически, така и правни, на които компетентният орган е основал акта си – чл.142 и чл.170 АПК.

В отказа за издаване на виза са посочени както правни основания (чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ), така и фактически основания за издаването му. Изложени са кратки мотиви, а именно в допълнителна забележка, че: налице е информация, въз основа на която може да се направи обоснован извод, че целта на влизането е а се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Посоченото е достатъчно за упражняване на правото на жалба и ефективна защита, както и ефективен съдебен контрол.

По спазването на изискванията по процедурата, съдът съобрази следното:

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са императивно установени в ЗЧРБ и в Наредбата. Съгласно приложимата норма на чл.8, ал.1 ЗЧРБ чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен паспорт или заместващ го документ за пътуване, както и виза, когато такава се изисква. Както посочва и адвокатът, съгласно чл.8, ал.5 ЗЧРБ, след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

Следва обаче да се прави разлика между процедурата и материалните изисквания за издаване на виза за лицата, членове на семейството. Според определението, дадено в чл.3, ал.1 от Наредбата, визата е разрешение, издадено от Република България, за влизане и пребиваване, транзитно преминаване или летищен транзит. Целта на въведения разрешителен режим е свързана преди всичко с националната

сигурност, съгласно определението дадено в §1, т.1 от ДР на ЗДАНС, вр. с чл.2 от Закона за управление и функциониране на системата за национална сигурност.

Разпоредбата на чл.27, ал.6 от НУРИВОВР задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза. Задължително заявлението се изпраща на Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и В. информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай, че е заявено такова по реда на чл.22 от Визовия кодекс. Съгласно Инstrukция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи, МВНР чрез дирекция „К. отношения“ съгласува заявленията за издаване на визи с Държавна агенция „Национална сигурност“ и с Дирекция „Миграция“ на Министерството на вътрешните работи.

Нормата на чл.20, ал.4 от Инstrukцията разпорежда, че ако няма отрицателни становища от ДАНС и от ДМ, и има положително становище на визовите органи, че не са налице основанията по чл.10, ал.1 ЗЧРБ, издаването на визата се разрешава. Анализът на цитирания законов текст налага извода, че за издаване на виза е необходимо кумулативно да са налице както липсата на отрицателни становища от специализираните органи, така и наличието на положително становище на визовите органи.

В казуса по делото не е изпълнено нито едно от двете условия, не е налице положително становище както от визовите органи така и от органите на ДАНС. Отказът е издаден след преценката на тези органи, в рамките на която органите на ДАНС са се противопоставили на издаването на виза. Съществуват и различни основания за отказ по чл.10, ал.1 ЗЧРБ, които зависят от преценката на органите, компетентни за издаването на виза. Несъгласието само на един от органите, участващи в съгласувателната процедура е достатъчно за да обоснове отказ за виза. От анализа на разпоредбата на чл.34, ал.1 от Наредбата, във вр. с чл.10, ал.2 от Инstrukцията следва извод, че отрицателното становище на ДАНС, обвързва останалите компетентни органи, участващи в съгласувателната процедура, само положителното становище на ДАНС не обвързва визовите органи, които могат да постановят отказ по заявлението за виза, съгласно другите хипотези, посочени в чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ.

Следователно, не е допуснато нарушение на процедурата при издаването на процесния отказ за виза.

По материалната законосъобразност на отказа съдът съобрази следното:

На първо място следва да се посочи, че към процесното заявление за издаване на виза тип „Д“ - формуляр по образец, са приложими изцяло разпоредбите на националното право и конкретно разпоредбите на Закона за чужденците в Република България и Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. Касае се за национална виза, която Република България предоставя на гражданите на трети страни. Както е видно от чл.9, ал.2, т.3 ЗЧРБ - виза тип „С“ или виза за краткосрочно пребиваване с цел планирано пребиваване се издава на чужденец, който влиза в държавите членки и асоциираните към Шенген държави еднократно, двукратно или многократно, за общ срок на пребиваване не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период. А съгласно чл.5, т.2 от същата наредба, визата за краткосрочно пребиваване (виза вид „С“), която е единна виза съгласно чл. 2, т. 3 от Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). Виза за дългосрочно пребиваване не е предвидена по правилата на този кодекс.

Второ, в казуса по делото не се касае за заявление за издаване на виза за събиране на семейството на „бежанец“, съответно не се касае за изключения от общите задължения за представяне на документи към заявлението - освобождаване от изискванията за доказване на доходи и жилище.

Касае се за събиране на семейството на лице с предоставен „хуманитарен статут“, съгласно Решение № 8791/16.08.2024г. на председателя на ДАБ и въз основа на него е издадено Решение № 1244/03.02.2025г. за събиране на семейството. Видно от мотивите му, за оспорващата са представени национален паспорт и семейна книжка, като е признато, че оспорващата Рагда А. А. е съпруга на Д. ли У. – сирийски граждани.

Съгласно § 1а на ЗУБ, с изменението на този закон с ДВ, бр. 52 от 2007 г., са въведени само разпоредбите на глава пета на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството - ГЛАВА 5 „Събиране на семейства на бежанци“. Директивата в цялост е въведена в националното право в съответните разпоредби на Закона за чужденците в Република България – измененията на закона с ДВ бр. 29 от 2007г. , съгласно § 40 от цитирания ЗИД на ЗЧРБ, в който е посочено, че се въвеждат и разпоредбите на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството.

Следователно, Директива 2003/86/ЕО е транспонирана в цялост в българското

законодателство. Чрез чл. 34 на ЗУБ законодателят като е въвел само изискванията на директивата относно събиране на семейство на бежанци е предвидил само обща процедура и компетентен орган за събиране на семействата на всички лица, на които е предоставена международна закрила. Тази разпоредба не предвижда обаче, че решението за събиране на семейството е равнозначно на задължение за издаване на виза и законодателят не е дерогира с приемането ѝ всички останали разпоредби на директивата по отношение на лицата, които не са признати за бежанци. Също така, законодателят не е предвидил изрично, че режимът за издаване на визи с цел събиране на семейството на бежанци, се прилага и за лицата с предоставен хуманитарен статут. и няма общ режим за издаване на визи на лица с предоставена международна закрила. Разграничението, което прави директивата между лицата със статут на бежанец и останалите лица, е въведено в националното право и следва да бъде спазено и в казуса по делото.

Дерогации от определени изисквания към заявленията за визи – за издръжка и жилище, са предвидени във връзка с решение за събиране на семейство на бежанец, какъвто не е процесния случай. Конкретно чл.12 от Директива 2003/86 ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството, които обаче се отнасят само за решения за събиране на семейство на бежанец, по дефиницията за целите на директивата по чл.2, буква б) от същата: „бежанец“ означава всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство, ползващо се със статут на бежанец по смисъла на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с протокола, подписан в Ню Й. на 31 януари 1967 г.

Само членовете на семейство на лице, което е признато от държавите -членки за бежанец, попада в освобождаването, предвидено по чл.12 от Директивата за спазване на изискванията по чл.7 от същата. Така според чл.12, пар.1 от Директивата: „ 1. Чрез дерогация от член 7 държавите-членки не изискват от бежанеца и/или членовете на семейството му да представят във връзка с молби, отнасящи се до членовете на семейството, визирани в член 4, параграф 1, доказателства, че бежанецът изпълнява изискванията на член 7.“ От своя страна, разпоредбата на чл. 7, параграф 1 от Директивата изисква към заявлението за виза да бъдат представени доказателства за това, че кандидатът разполага със:

„а) жилищни условия, считани за нормални за сравнимо семейство, живеещо в същия район и покриващи изискванията на общите здравни норми и нормите за безопасност, които са в сила във въпросната държава-членка;
б) медицинска застраховка за всички рискове, които обикновено се покриват за нейните собствени граждани във въпросната държава-членка, за самия кандидат и

членовете на неговото семейство.

в) стабилни и регулярни финансови ресурси, които са достатъчни, за да издържа себе си и членовете на своето семейство, без да прибегва до системата за социално подпомагане на въпросната държава-членка. Държавите-членки оценяват тези финансови ресурси с оглед характера им и тяхната регулярност и могат да вземат под внимание нивото на минималните национални възнаграждения или пенсии, а също и броя на членовете на семейството.“

Обратното, за членовете на семейство на чужденец, който не е признат за бежанец, в полза на които е издадено решение за събиране на семейството от орган на държава-членка, към заявленията за виза са относими изискванията по чл.7, пар.1 от Директивата, каквито изисквания се съдържат и по националното право за конкретния вид виза Д - изрично в чл.19, ал.1 Наредба относно изискванията за представяне на документи към заявлението за виза за дългосрочно пребиваване.

Така от чл.19, ал.1, т. 1 следва, че освен документите и информацията по чл.13, ал.1 от Наредбата, кандидатът за виза за дългосрочно пребиваване следва да представи и документ по чл.14 -медицинска застраховка. В чл.19, ал.1, т.2 от Наредбата е предвидено изискване кандидатът за виза за дългосрочно пребиваване да представи и документи и копия на тях, обосноваващи искането за виза за дългосрочно пребиваване и за притежаване на финансови средства за издръжка и подслон.

Съгласно чл.20, ал.1 от Наредбата, освобождават се от задължението за предоставяне на доказателства за осигурена издръжка, настаняване и транспорт - освен други лица и по т. 3 - лицата кандидатстващи за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с цел събиране на семейства във връзка с предоставен статут на бежанец или убежище на територията на Република България - въз основа на писмено решение от Държавна агенция за бежанците. Казусът по делото не попада в тази хипотеза.

Следователно, еднозначно както по Директива 2003/86 ЕО, така и по националното право, са освободени от изискването за доказване на издръжка, настаняване и транспорт, само членове на семействата на лица, признати за бежанци, съответно лица, на които е предоставен статут на бежанец. Посочените понятия са еднозначно определени както по националното право, така и по правото на ЕС и изрично разграничават лицата, признати за бежанци съответно лицата с предоставен статут на бежанец от лицата, на които е предоставен хуманитарен статут по националното право или субсидиарна закрила по правото на ЕС -

Директива 2011/95 /ЕС.

Така в пар.1, от ДР на Закона за убежището и бежанците, изрично са разграничени понятията за статут на бежанец и хуманитарен статут : по т.18 - „Статут на бежанец“ означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец и по т.19 „Хуманитарен статут“ означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или на лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за предоставяне на хуманитарен статут. Идентично в чл.2 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, са разграничени понятията за международна закрила - като събирателно понятие за статут на бежанец и субсидиарна закрила - по буква а) от разпоредбата на директивата която препраща към определенията на понятията по букви д) и ж). Според буква д) от разпоредбата „статут на бежанец“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец; а според буква ж) „статут на субсидиарна закрила“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила;”.

Следователно, ако националният законодател или по правото на ЕС е имал предвид, че изключението от представяне на документи за осигурени финансови условия и жилище по време на престоя, обхваща и лицата, на които е предоставен хуманитарен статут на основанията по чл.9 от ЗУБ или субсидиарна закрила на основанията по чл.15 от Директива 2011/95/ЕС, са могли да го предвидят като се определи изключението от изискванията като приложимо към понятието за лица, на които е предоставена международна закрила от държавите членки.

След като това не е направено, следва изключението от изискванията при подаване на заявленията за виза, предвидени за събиране на семейство на лица, на които е предоставен статут на бежанец, да се прилага в точния му смисъл и стриктно само по отношение на тези лица.

Следователно, правното положение на оспорващата – качеството на член на семейството на лице с предоставен хуманитарен статут от българската държава, не попада в приложното поле на разпоредбите, които предвиждат изключения от изискванията при подаването на заявленията за виза по решение за събиране на

семейството, предвидени по националното право или по правото на ЕС.

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, сред които основания е и наличието на данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1, т.22 от ЗЧРБ, а проверката на съда в тази връзка е ограничена от чл.169 АПК. За да бъде издаден благоприятен административен акт – виза, за всеки един подал заявление молител следва да бъдат кумулативно налице двете фактически основания – от една страна да бъде доказана целта на престоя, а от друга страна – условията за него.

Видно от разпоредбата на чл.170, ал.2 от АПК, когато се оспорва отказ за издаване на административен акт, оспорващият следва да установи, че са били налице основанията за неговото издаване. За разрешаване на спора Съдът следва да съобрази последиците от доказването или недоказването. Тежестта на доказване е правото на Съда да приеме за неслучил се всеки факт, за чието съществуване няма доказателства по делото и по аргумент от нормата на чл.171, ал.4 от АПК тя е приложима когато на страната, носеща тежестта на доказване, са дадени указания, че за факта не сочи доказателства. С определението за насрочване Съдът указа на оспорващата доказателствената й тежест да установи съществуването на фактите и обстоятелствата, посочени в жалбата, на които основава своите искания или възражения и възможността да ангажира всички допустими доказателства, и така да докаже твърденията, че са изпълнени всички изисквания за издаване на виза по подаденото заявление. Твърденията в жалбата за доказани средства за издръжка и жилище, в което ще живее семейството, останаха недоказани. Посочен е български адрес в заявлението, който няма връзка със съпруга на оспорващата и твърдението за наето и обзаведено жилище в което зад живее семейството са голословни. Недоказано остана и твърдението за разполагаеми средства за издръжка, нито оспорващата е представила данни за разполагаеми средства, нито нейният съпруг представи доказателства за получавани доходи. Представянето на трудов договор, регистриран в НАП доказва само възможността за получаване доходи, в случай, че полага труд, но доказателства за действително получаване доходи по двата трудови договори не се представиха. Следователно, изискването за достатъчни и сигурни доходи не се доказва, освен това няма ангажирани доказателства за здравно и социално осигуряване.

Съдът намира, че в хода на проведеното съдебно производство не се обориха изводите на административния орган, направени в оспорения отказ. Тези изводи не

са опровергаха и данните по делото, че към момента на подаване на заявлението за виза, съпругът оспорващата е бил ангажиран с трудова заетост в Република България, с достатъчни и сигурни доходи, няма регистрация на първия трудов договор и доказателства за доходи и осигуряване по него, а сключването и регистрацията на втория трудов договор е направена след подаване на процесното заявление, също без данни за доходи и осигуряване.

Разпоредбата на чл.27, ал.6 от НУРИВОВР задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза. Задължително заявлението се изпраща на Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове. При тези проверки всъщност в информационните фондове е съществувал само регистриран адрес за съпруга и бащата на оспорващата – настоящ адрес, който е различен от посочения в заявлението за виза, установеното и след проверки на място от органите на ДАНС, обсъдено по фактите, не доказва и действително намерение за установяване в страната на семейството и на посочения в заявлението адрес. Договорът за наем имот след подаване на заявлението за виза в [населено място], също следва да се цени като фиктивен и сключен само формално без действително да са целени последиците му. Например няма уговорена дата, на която ще се извърши предаването му, договорът за наем освен консенсуален е и реален договор, няма доказателства за плащане на наемната цена. Аргумент в подкрепа на тези изводи са и данните за значителната отдалеченост на адресите посочени в заявлението и по договора за наем и мястото на работа на съпруга на оспорващата (гр. Х., [населено място] и [населено място]).

Решението за събиране на семейството – влязъл в сила административен акт, няма за автоматична правна последица издаването на виза на посочените в същото лица, решението за събиране на семейството е допустимо да бъде издадено и без да са представени официални документи за самоличност, а само въз основа на подписана декларация от лицето, на което е предоставена международна закрила. Визата на членовете на семейството се издава по реда за издаване на визи, като само членовете на семейството на лицата, на които е признато качеството на бежанец, са освободени от изискването за представяне на доказателства за финансови средства и подслон.

В казуса по делото не са представени изискващите се доказателства към заявлението за виза за следното:

1. Изискването за представяне на „редовен документ за задгранично пътуване“ по чл.13, ал.1, т.1 от НУРИВОВ не е изпълнено, не е представен документ за

пътуване на оспорващата – сирийски паспорт или такъв документ, издаден от друга държава, в която пребивава. Само неизпълнението на посоченото изискване е достатъчно основание да бъде постановен отказ за виза на лице, което твърди, че е гражданин на конкретна държава. Целта на визовия режим е именно контрол на лицата, които влизат на територията на българската държава и на територията на ЕС, която не може да се постигне без точното установяване на самоличността на лицата и преценката на лично основание заявлението за виза. Именно поради тази цел, решението за събиране на семейството не поражда автоматични правни последици за издаване на виза, решението също не е равностойно на поето задължение за издаване на визи от страна на държавата нито по националното право нито по правото на ЕС. Както се посочи, за легалното влизане на територията на страната с цел събиране на семейството на лице с предоставен хуманитарен статут от българската държава, са приложими изискванията за издаване на визи по НУРИВОВ, първото от които е представянето на документ за пътуване. Недопустимо е да бъде издадена виза само въз основа на проверките на органите на ДАБ при постановяване на решението за събиране на семейството, доколкото с тази разпоредба не са въведени и конкретни изисквания относно документа за пътуване.

2. Не са представени доказателства за осигурени финансови средства за издръжка и подслон на оспорващата – чл.19, т.2 НУРИВОВ. Пред съда идентично не са представени данни за разполагаеми средства от съпруга и за доходи от упражнявана трудова заетост на територията на страната, нито за сключен договор за наем на достатъчно по площ жилище за срока на исканата виза. Условието на престой – издръжка и жилищно настаняване в Република България за срока на визата са недоказани. Видно от представената застрахователна полица, същата е само за половин година. След като не е доказана възможността за издръжка и настаняване в страната за срока на визата, то следователно, целта на визата не е оставане на територията на страната и на посочения в заявлението адрес.

3. Заявлението за виза не съдържа попълнени важни реквизити, които са от значение за разрешаването ѝ, дори не е посочена целта на пътуването, съпруга на оспорващата и децата ѝ, освен другите данни, обсъдени по-горе.

В процедурата по разглеждане на процесното заявление за виза на оспорващата Рагда А., не е предвидено задължение за изискване на допълнителни документи или указания за нередовности, което съставлява облекчена от гледна точка на процесуалните въпроси процедура, консулското длъжностно лице се произнася по същество на заявлението само въз основа на представените документи и извършените задължителни проверки. Що се касае до представянето на документ за пътуване към заявлението на оспорващата, то съгласно Договор между Народна

република България и Сирийската арабска република за правна помощ по семейни, граждански и наказателни дела от 16 август 1976 г., подписан в Д., в сила от 5.12.1977 г., ратифициран с Указ № 1341/12.09.1976 г., ДВ, бр. 77/1976 г., обн. - ДВ, бр. 53/8.07.1980 г., и конкретно член 11 от него, който гласи:

"Член 11

1. Документи, които на територията на една от договарящите страни са били съставени или заверени от нейните компетентни органи в съответствие с установената форма и върху които е положен печат, се признават на територията на другата договаряща страна без друга заверка. Същото се отнася и до подписите, които са поставени върху частни документи, ако те са заверени съгласно законодателството на съответната договаряща страна.

2. Документи, които на територията на една от договарящите страни се считат за официални документи, имат доказателствената сила на официални документи и на територията на другата договаряща страна."

Признаването на сирийските паспорти по силата на договора не дерогира правото на българската държава да извърши проверки за автентичност на представените паспорти, което представлява въпрос от обществен ред. В казуса по делото дори такъв не е представен.

Предвид изложеното, основанията за отказа за виза в казуса по делото следва да се приемат за установени: по чл.10, ал.1, т. 22 ЗЧРБ – след като няма достоверни данни, че има осигурени жилище с подходящи условия, достатъчно и сигурни доходи за издръжка и престой в страната, няма дори документ за пътуване, то не може да се направи извод, че целта на визата е да се събере със съпруга си на територията на страната. Представеното турско удостоверение към заявлението за виза, при условие, че е представен паспорт на оспорващата за да бъде издадено решението за събиране на семейството, изцяло потвърждава изложеното в писмото на ДАНС, че целта е без документ да бъде достигната друга европейска страна с различна самоличност, в която да се установят.

Всичко изложено подкрепя извода, съответен на приложеното правно основание по чл.10, ал.1, т.22 ЗЧРБ, че целта на визата е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава, и която следва да се приеме за доказана.

Въз основа на изложеното, следва извод и за материална законосъобразност на оспорения отказ.

Твърденията на адвоката, че се засяга правото на личен и семеен живот, с процесния отказ за виза са изцяло неоснователни. На първо място се касае за неизпълнение на законоустановени изисквания за прилагане на документи към заявлението за виза, на първо място прилагане на редовен документ за задгранично пътуване, което изискване дори не е спазено.

На следващо място, съпругът на оспорващата Д. А. У., е сирийски гражданин с предоставен хуманитарен статут от българската държава, който има временен характер и подлежи на преразглеждане при промяна на обстоятелствата, при които е предоставена закрилата – чл.17, ал.1 ЗУБ. Видно от българският му документ за самоличност -л.18 от делото, същият е издаден на 26.09.2024г. и е валиден до 28.08.2027г., т.е. за срок по-малко от 3 години и без задължение от страна на българската държава да издаде нов документ и продължи пребиваването му. Тъй като пребиваването на съпруга не е безсрочно, събирането на семейството за 1 година според срока за визата, без осигурени издръжка и подслон, не е в интерес на семейството. Неосновано се твърди, че отказът за виза нарушава правото на личен и семеен живот по чл. 8 от ЕКПЧ. Европейският съд по правата на човека приема по приложението на чл.8 от Конвенцията в обобщение, че: -Правото на зачитане на семейния живот не гарантира по общ начин правото да се избира най-подходящото място, на което да се води семеен живот(Решение от 28 ноември 1996 г., по дело Ahmut срещу Н. § 71.). -ЕКПЧ не гарантира по никакъв начин право на чужденеца да влиза и пребивава на територията на конкретна държава; държавите имат право да контролират влизането на чужди граждани на тяхна територия, като се съобразяват с поетите от тях ангажименти по международни договори. В областта на имиграционната политика държавите нямат задължение да зачитат избора на сключилите брак чужди граждани за тяхното съвместно съжителство и да позволяват събирането на семейства на тяхна територия. (Решение по дело В. срещу А. от 12 юни 2012 г., § 78 и цитираната съдебна практика).

- ЕСПЧ не дава тълкуване, според което държавите –членки да са задължени да предоставят право на влизане на лице без документ за пътуване в чужбина, издаден от държавата на гражданството му или от друга държава, на първо място. Също този съд не е дал и тълкуване на чл. 8 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), че следва да бъдат допускани да влизат членове на семействата на граждани на трети страни, които не са признати за бежанци, във всички случаи и без доказателства за разполагаеми средства за издръжка и жилище за срока на визата. Никоя разпоредба от ЕКПЧ не задължава договарящата държава безусловно да предоставя право на влизане на членове на семействата на граждани на трети страни и правото на събиране на семействата на

лица, които не са бежанци, също и за социална тежест за държавата, касае се за ползване на право при определени условия.

В решение по дело DAVO v. S., (Application no. 12510/18), Решение от 18 януари 2024г., станало окончателно на 18.04.2024г., в т. 89 ЕСПЧ разисква случаите, в които изключва задължение на договаряща държава да предостави събиране на семейството – когато са налице едно или няколко, не обсъжда право на влизане на член на семейството. Две от основанията, в които не възниква такова задължение са : 1) Лицето, което иска събиране на семейството, е имало ограничени връзки с приемащата страна – по подразбиране когато е пребивавало там само за кратко време или е пребивавало там незаконно. Съдът изрично посочва, че не е имало случай да е установил задължение от страна на държавата членка да предостави събиране на семейството на чужденец, на когото е било предоставено само краткосрочно пребиваване или разрешение за временно пребиваване, с член на семейството, който не е влязъл в приемащата страна. 2) Също ЕСПЧ посочва и случаят, при който лицето, което иска събиране на семейството (спонсорът), не е могло да докаже, че разполага с достатъчен независим и траен доход, който не е социално подпомагане, за да осигури основните разходи за издръжка на членовете на семейството си. Също в т. 90 от решението е посочено, че съществува консенсус на международно и европейско ниво относно необходимостта бежанците да се възползват от процедура за събиране на семейството, която е по-благоприятна от предвидената за други чужденци.

По делото Senigo Longue and others v. F. – Решение от 10 юли 2014г. на ЕСПЧ по жалба № 19113/09, по т. 59- 63 ЕСПЧ припомня принципните положения във връзка с чл.8 ЕКПЧ: 1) Необходимостта от постигане на справедлив баланс между конкуриращите се интереси на индивида и общността като цяло, както и, че държавата се ползва с известна свобода на преценка; държавите имат право, без да се засягат техните договорни задължения, да контролират влизането и пребиваването на чужденци на тяхна територия; 2) Член 8 не налага общо задължение на държавата да уважава избора на държавата на пребиваване на имигрантите и да разрешава събиране на семействата на нейна територия, въпреки това в случай, отнасящ се до семейния живот, както и до имиграцията, обхватът на задълженията на държавата варира в зависимост от конкретната ситуация на съответното лице и общия интерес; 3) Съдът посочва факторите, които трябва да се вземат предвид в този контекст: степента, до която семейният живот е действително възпрепятстван, степента на връзките, които съответните лица имат с въпросната договаряща държава, дали съществуват непреодолими пречки пред семейството, живеещо в страната на произход на едно или повече от съответните лица, и дали съществуват фактори, свързани с имиграционния контрол или съображения за

обществена политика, които натежават в полза на изключването;

В заключение, само въз основа на решението за събиране на семейството не възниква каквото и да е субективно право, в това число право на влизане в страната на оспорващата, нито право да бъде издадена виза, касае се само за правна възможност, но не и за субективно право или за задължение от страна на българската държава да издаде виза. Жалбите са изцяло неоснователни и съдът следва да постанови отхвърлянето им.

На основание изложеното и чл. 172 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на на Р. А. А., гражданка на С., [дата на раждане] , чрез адв. Г. Я. от АК - С., срещу Отказ за виза, издаден от А. З. - Консулско длъжностно лице в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, издаден на дата 08.08.2025г. и по заявление № IST25013833V, подадено на 16.05.2025г. за национална виза тип "Д".

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: